

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

دانشکده پزشکی

۱۴۰۰/۱/۳۱

شيوه نامه ارزشیابی نظام مند

دوره پزشکی عمومی

شيوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی

شیوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی

مقدمه:

با توجه به اهمیت و نقش ارزیابی برنامه و دوره، در راستای اجرای استانداردهای دوره پزشکی عمومی و با عنایت به آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده اقدام به تدوین برنامه ای جامع جهت ارزیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان هم به صورت تکوینی و هم به صورت تراکمی گردید.

تعاریف:

دوره پزشکی عمومی:

یک دوره هفت ساله و متشکل از چهار مقطع علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، کارآموزی و کارورزی است که در طی آن دانشجویان ۲۹۳ واحد درسی را می گذرانند و با مدرک پزشکی عمومی فارغ التحصیل می شوند.

ارزشیابی:

به فرایند نظام مند جهت جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات اطلاق می شود و هدف از آن تعیین میزان و چگونگی تحقق اهداف مورد نظر می باشد.

ارزشیابی آموزشی:

فرایندی است که بر اساس آن نتایج دوره بر پایه اطلاعات گردآوری شده تفسیر می شود تا میزان موفقیت دوره آموزشی برگزار شده تعیین شود که آیا در راستای اهداف سازمان بوده است یا خیر.

کمیته ارزشیابی:

کیفیت:

منظور از کیفیت در نظام آموزشی، تحقق استانداردهای از پیش تعیین شده و مصوب می باشد.

اعتباربخشی:

نوعی ارزشیابی تخصصی رسمی مبتنی بر نظر خبرگان می باشد.

اعتباربخشی آموزشی:

فرایندی است که در جریان آن یک سازمان مشخص با استفاده از نظر مجموعه ای از خبرگان یک حوزه تخصصی بر اساس استانداردهای مدون و از پیش تعیین شده نسبت به انجام ارزشیابی ادواری منظم واحدهای آموزشی در حوزه مورد نظر اقدام نموده و در مورد اعطای صلاحیت آموزشی به آنها تصمیم گیری می کند.

ارزیابی تکوینی:

نوعی از ارزیابی که در طول دوره فعالیت آموزشی انجام می شود و هدف آن اصلاح برنامه های درحال اجرا از طریق بررسی میزان تطابق برنامه اجرا شده با برنامه تدوین شده و استانداردهای آن و در نهایت بهبود وضعیت یادگیری دانشجو می باشد.

ارزیابی تراکمی:

نوعی از ارزیابی است که معمولا در پایان دوره انجام می شود و از نتایج آن جهت تصمیم گیری در مورد افراد (ارتقا به سطوح بالاتر، نمره دهی و قضاوت) استفاده می شود.

الگوی کرک-پاتریک:

این الگو اثربخشی برنامه ها را در چهار سطح مورد ارزیابی قرار می دهد: ۱- سطح واکنش ۲- سطح یادگیری ۳- سطح رفتار ۴- سطح نتایج

اهداف برنامه:

- ✓ گردآوری و تحلیل اطلاعات به منظور قضاوت در مورد اثربخشی و کفایت برنامه آموزشی و اجزای اصلی آن
- ✓ شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصتها و چالش ها و مداخله جهت آن
- ✓ بررسی سازگاری و هماهنگی اجرای برنامه درسی با شیوه های از قبل پیش بینی شده
- ✓ تقویت زمینه های تصمیمگیری و سیاستگذاری آموزش پزشکی عمومی
- ✓ تقویت پاسخ به ذینفعان داخلی و خارجی برنامه
- ✓ ارتقا کیفیت آموزش پزشکی عمومی
- ✓ اندازه گیری نتایج فعالیت های یاددهی-یادگیری در یادگیرندگان
- ✓ تعیین میزان تحقق اهداف آموزشی در برنامه ریزی های درسی و آموزشی
- ✓ تعیین کیفیت برنامه های آموزشی (شناسنامه درس، اهداف درس، محتوا، منابع، روش تدریس، چگونگی آزمون، چگونگی ایجاد انگیزه در یادگیرندگان و ...)
- ✓ قضاوت در مورد امتیازات، مقررات، شیوه های پذیرش، مدیریتی و ساختاری آموزش
- ✓ ارائه بازخوردهای مناسب به اساتید بر اساس نتایج بدست آمده
- ✓ پایش، ارزیابی درونی و اعتباربخشی پزشکی عمومی در دانشکده

- ✓ ارزیابی اثربخشی تغییراتی که در گذشته اعمال شده
- ✓ جلب رضایت متخصصان حرفه ای اعتبارسنجی برنامه درسی

برنامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی:

برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی رشت با توجه به مهمترین نقاط قوت، ضعف، چالشها و فرصتهایی که دانشکده با آن روبرو می باشد و با توجه به آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی به دو صورت ارزیابی تکوینی (در طول دوره) و ارزیابی تراکمی (هر ۳ تا ۵ سال) می باشد.

ارزیابی تراکمی (هر ۳ تا ۵ سال یکبار):

ارزیابی تراکمی هر ۳ تا ۵ سال یکبار و با هدف تعیین میزان مراعات استانداردهای برنامه در دانشکده پزشکی انجام می شود. بدین منظور از الگوی کرک پاتریک استفاده می شود. این الگو اثربخشی برنامه ها را در چهار سطح مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: ۱- سطح واکنش ۲- سطح یادگیری ۳- سطح رفتار ۴- سطح نتایج

سطح نخست: واکنش (Reaction)

منظور از واکنش میزان واکنشی است که فراگیران به تمامی عوامل موثر در اجرای یک دوره آموزش، از خود نشان می دهند. واکنش چگونگی احساس شرکت کنندگان را در مورد برنامه آموزش اندازه گیری می کند. این پیمایش ها به دنبال دریافت نظرات شرکت کنندگان نسبت به آموزش، برنامه درسی، تکالیف، مواد و تجهیزات آموزشی، کلاس یا وسایل و محتوای دوره های آموزشی می باشد.

سطح دوم: یادگیری (Learning)

یادگیری عبارت از تعیین میزان فراگیری مهارتها، تکنیکها و حقایقی است که در دوره آموزشی به شرکت کنندگان آموزش داده شده و برای آنان روشن شده است و می توان از راه آموزش های پیشین، ضمن و بعد از شرکت در دوره های آموزشی به آنها پی برد.

سطح سوم: رفتار (Behavior)

منظور از رفتار چگونگی و میزان تغییراتی است که در رفتار شرکت کنندگان در اثر شرکت در دوره های آموزشی حاصل می شود و آن را روشن می سازد. این سطح نسبت به سطوح پیشین بسیار چالش برانگیز است، زیرا شرکت کنندگان باید فرصتی را برای تغییر در رفتارشان به دست آورند. همچنین زمان تغییر در رفتار را به صورت واقعی نمی توان پیش بینی کرد. جو سازمان نیز می تواند بر تغییر کردن یا نکردن رفتار در حین کار تاثیر داشته باشد.

سطح چهار: نتایج (Result)

منظور از نتایج میزان تحقق اهدافی است که به منظور مستقیم به سازمان ارتباط دارد. اندازه گیری این سطح مشکل است و در شواهد آن از نتایجی از قبیل کاهش هزینه ها، دوباره کاری ها، افزایش کیفیت تولیدات، سود و فروش بررسی می شود. با توجه به توضیحات فوق برنامه ارزیابی به صورت زیر می باشد:

برنامه ارزیابی تراکمی			
سطح ارزیابی	نحوه ارزیابی	مجری	بازه زمانی
سطح ۱	بررسی رضایتمندی فراگیران و دانش آموختگان از برنامه (محتوا، مدرس، امکانات...)	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی (مدیر گروه، رییس دانشکده، معاون آموزش پزشکی عمومی، مسئول DEO)	۳ سال یکبار
سطح ۲	۱- بررسی تغییرات و مقایسه نتایج آزمون های مختلف دانشکده (چهارگزینه ای، علوم پایه، صلاحیت بالینی، آسکی گروهها و ...) در تمامی سطوح پزشکی عمومی با استفاده از تحلیلهای آماری ۲- بررسی تغییرات نمرات DOPS, Mini-CEX دانشجویان طی کارآموزی و کارورزی	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	۳ سال یکبار
سطح ۳	ارزیابی تغییرات رفتاری و عملکردی دانشجو با ارزشیابی ۳۶۰ درجه	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	۳ تا ۵ سال یکبار
سطح ۴:	۱- بررسی هزینه بکاررفته در آموزش ۲- بررسی میزان رضایتمندی مدیران مراکز مشغول به کار دانش آموختگان پزشکی عمومی	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	۳ تا ۵ سال یکبار

ارزیابی تکوینی: ارزیابی تکوینی بطور مستمر در طول دوره و با اهدافی از قبیل شناسایی و اصلاح نقاط قابل بهبود و تصمیم گیری و سیاستگذاری ها و ... اجرا می شود. بر اساس نتایج حاصل از پایش اتخاذ تصمیمهای اصلاحی در سطح دانشکده انجام می شود.

برنامه ارزیابی تکوینی			
هدف ارزیابی	نحوه ارزیابی	مجری	بازه زمانی
بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی در بیمارستان های آموزشی و اجرای اقدامات مداخله ای	طی بازدیدهای اعتباربخشی آموزش دانشکده از بیمارستان	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی (مدیر گروه، رییس دانشکده، معاون آموزشی، مسئول EDO)	سالانه
بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی در گروههای علوم پایه دانشکده و سایر واحدهای مرتبط و اجرای اقدامات مداخله ای	طی بازدیدهای خودارزیابی اعتباربخشی موسسه ای	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	سالانه
بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی توسط اعضای هیات علمی از دیدگاه دانشجویان و اجرای اقدامات مداخله ای	بررسی نمرات ارزیابی اساتید توسط دانشجویان در سامانه سما و گزارشات اساتید مشاور	معاونت آموزش پزشکی عمومی و EDO دانشکده	پایان هر نیمسال
بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی از نظر دانشجو و اجرای اقدامات مداخله ای	نظرسنجی از دانشجویان به صورت دوره ای	معاونت آموزش پزشکی عمومی	پایان هر نیمسال و دوره های آموزشی
بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی	بررسی طرح دوره ها و طرح درس های اساتید و تعیین میزان تناسب آن با کوریکولوم دوره	EDO دانشکده	در ابتدای سال تحصیلی و بررسی میزان اجرای آن در طول دوره

از نتایج ارزیابی های تکوینی و تراکمی در کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی مطابق آیین نامه ارزشیابی، برای بازنگری سالانه برنامه عملیاتی و همچنین بازنگری برنامه استراتژیک دانشکده استفاده می شود.

داده های ارزیابی تکوینی در پایان پنج سال جمع آوری و تحلیل می شود.

روش گردآوری اطلاعات:

- ✓ پرسشنامه
- ✓ بحث گروهی
- ✓ مصاحبه
- ✓ بررسی مستندات

گردآوری اطلاعات با استفاده از ابزارهای معتبر و پایا و از منابع مختلف شامل دانشجویان، مدرسان و مسئولان برنامه صورت می‌گیرد.

منابع ارزیابی

ضمن تاکید بر مشارکت تمامی ذینفعان در برنامه ارزشیابی، منابع اصلی ارزیابی عبارتند از: دانشجو، مدرسان، مسئولان برنامه در سطح دانشکده، مدیر گروه‌ها، مسولان برنامه در سطح بیمارستان و کارشناسان معاونت آموزش پزشکی عمومی...

نقشه راه برنامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی

بسم تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
معاونت آموزشی

تاریخ: 1400/2/8
شماره: 3/3/1/125/1535 پ
ساعت ثبت: 9:37
پوست:

ریاست محترم دانشکده پزشکی

موضوع: آیین نامه و شیوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی و
شیوه نامه نظام جامع ارزیابی دانشجویان دوره پزشکی عمومی

سلام علیکم

با احترام، بدینوسیله مفاد بند 31 مربوط به دستور و مصوبه یکصد و هشتاد
و نهمین جلسه مورخ 1400/1/31 شورای آموزشی دانشگاه جهت استحضار
و دستور اقدام لازم اعلام می گردد

بند 31
دستور جلسه: طرح نامه شماره 9967 مورخ 99/12/18 دانشکده پزشکی در خصوص آیین نامه و شیوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی و شیوه نامه نظام جامع ارزیابی دانشجویان دوره پزشکی عمومی.
مصوبه: آیین نامه و شیوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی و شیوه نامه نظام جامع ارزیابی دانشجویان دوره پزشکی عمومی مورد موافقت قرار می گیرد.

دکتر مرتضی رحمانی
معاون آموزشی دانشگاه

رونوشت به:

خانم قریبا ندیم رئیس
آقای ابن مرزنگ بایگان